

ערך או ענין מיוחד, לא היה שונה מחפצים רבילים. הקהל העדיף להניח לשטרותיו להיאר בכיסו, ביחוד לפני פורים.

למרות זאת נקנו רוב החפצים על ידי סוחרים רהיטים שונים, הכבירו ביותר על המין כי הראשי, שהסבריו על טיב הסחורה הע' לו חיוך על שפתי המומחים.

מלחמה עזה ניטשה על קנייתו של פסנתר, שעמד חמש שנים ללא שימוש בבניין הצירות השקט. 300 ל"י, היה מחיר היסוד והוא נמ' כר לבסוף ב-700 ל"י לאחת המשפחות התל' אביביות העשירות, שתוכל מעתה להיות גאה על הנכס בעל היחוס.

גם על שתי מחוגיות הצירות, מתוצרת אר' צות הברית, היו קופצים רבים, שנתקבלו ב' קושי אצד: המוחר הציע את שתיהן למכירה, סרב למכרן בנפרד. למרות זאת, שלשל סו' חר תל-אביבי תשעת אלפי ל"י לידי המוכר, רכש את שתיהן. המעשה הראשון שעשה מיד לאחר מכן: מריחת צבע לבן על הדגל הסובייטי הצבוע, הבטיח, על ידי כך, את הרכוש מכל פגע.

אחר שלא היה מסוגל לשנות את צביון קנייתו היה קונה מכונת הכתיבה הרור' סית בסכום העגול של 120 ל"י. אך לשיא הגיעה מכירת הווילונות היקרים שהוצעו ב' כמויות גדולות, נקנו כולם על ידי סוחר אחד. העיר אחד הנוכחים: "הייתי רוצה ל' דעת כמה ידרשו, למשל, עבור מסך הברזל?"

דרכי אדם

איון ישראלי

צלצול ההפסקה באוניברסיטת פראג הר' ציא אל החצר הרחבה מאות סטודנטים. ב' אהת הפנות, בצלו של עץ מטופח, שוחחו צעיר וצעירה כשספרים מתחת לבית שחיים. הוא הזכיר את שנות המלחמה, כאשר נמנה על הפרסיונים שלחמו בנאצים, דבר על הר' ריו העשירים, על העתיד המזהיר הנשקף לו. היא סיפרה על משפחתה בישראל, קיר' תה לעלות אליה במהרה.

אנטון קפלן ואחה אהרליך החליפו מבי' סימ, מיהרו לחדרי ההרצאות לשמע צלצול הפעמון. הפגישות, שנעשו תכופות, הביאו לבסוף להחלטה המשוערת: נישואין.

אחה, נערה יהודיה חסרת קרובים בצי'יה, השפיעה על בעלה לעלות לארץ, להשתכן אצל אמה ואחותה. אנטון היסס אך הסכים לאחר הפצרות רבות. גילו הצעיר (21), מרץ הנעורים, השכיחו מלבו אה הרגשות המעורבים הכרוכים בעליה לארץ. כי אנטון קפלן לא היה יהודי, הוא היה נוצרי. צי'יה היתה מולדתו, ובה היה להוריו רכוש. הוא למד, עסק בעתאונות, הוין עצמו לקראת עתידו. אולם אהבתו אל אחה השכיחה מ' מנו כל זאת, הניעה אותו לצעוד לקראת המולדת ידוע.

שינוי אוריה. בצירות הישראלית ב' פראג, לא נתקל הוונ בכל קושי, הודות ל' יחסו האוהד של אהוד אבריאלי, צירה הרא' שון של ישראל.

כשירדו מאנית העולים ברציף חיפה, חבי' קו אנטון ואחה תינוק חמוד שניגד ערב יציאתם מאירופה. הם פנו מיד לכתובת ה' ידועה להם ביותר: קבוץ נאות-מרדכי, קי' בוצו של אהוד אבריאלי ושל משפחת אחה. משך שנתים נתנסה אנטון כמעט בכל סוגי עבודה, שכח לגמרי את עדינותו ב' ערף זמן ארוך, יחפשו אחריו.

אתה איש רע? בילתים הרגיש כי מכתבי אשתו נעשו צוננים בהדרגה. הוא לקח עמו את הסטן, שהיה ברשותו, כפועל בנגב המרוחק, החליט לחזור לקבוץ, להחכה מה הניע את אחה לרוחק ממנו. כאשר נפגש עם בנו, התקבל על ידו מיד בברכה לא כל כך משמחת: "אתה אש רע". היתה זו תו' צאה מועזת של ההסתה הממושכת נגדו. הוא לא ראה יותר טעם בחיים, החליט להתי' אבד בביצות הסמוכות, השאיר את חפציו ה' מעטים, יצא את הקיבוץ בחילצה ומכניסים בלבו.

אנטון לא ידע כי הגבול הלבנוני קרוב מאד לנקודה הצפונית, הוא מצא את עצמו ב' עבור שעות מספר בכלא שמעבר לגבול. ה' לבנונים לא אבו לשמוע לטענותיו כי אינו יהודי, האשימו אותו בכניסה בלתי חוקית לארצם, הזכירו בין השאר את האשמה ה' חמורה: מרגל, דגו אותו לשלשה חדשי מאסר.

לאחר ימים ארוכים בהם סבל גם מרעב, הצליח להמלט בחשכת הלילה, חזר לישראל בכל

חבר-מוזרת אנטון קפלן אחרת...

לאחר הרפתקאות שהתישו כליל את גופו, גרמו לו לאבדן רב במשקל. אנטון שקל בלבו אם לטור תחילה למש' טרה או אל אשתו וילדו. בדרך אספו נהג אוטובוס שראה את האדם הגוסס לעלפון, העבירו לתחנת מגן דוד אדום במטולה, שם הגיר אנטון את עצמו לידי המשטרה. באפסיה קרן אור' יחידה. מאותו יום טולטל מכלא לכלא עד אשר נשפט במגדל גד בעון יציאה וכניסה בלתי חוקיים. נידון לשישה שבועות מאסר גם עבור אגניבת הסטן. אחה בקרה אותו לעתים, אך מטרתה היתה קבלת גט.

כאשר סיים את תקופת שיבתו בכלא, לא שוחרר אנטון, הוסיף לשבת עד לגרושו בן הארץ. הצירות הצי'ית הודיעה לו כי אור' חותו נשללה, לא יוכל לכן לחזור למולדתו. הבשורה הרעה לא היתה רק מכה לארוב האומלל אלא גם למשטרה, שהביאה אותו ל' מטה הארצי בתל-אביב, ניסתה לשכנעו משך שעות אצדות זי יתגרש מאחה. כשסירב ב' ערף זמן ארוך, יחפשו אחריו.

דרך שימצא לגבון, חוקית או לא חוקית. "אחרת", אמרו, "יהיו לך צרות רבות". אנטון הנהגם, ששאל לפשר החיפוש ר' האולטימטום, לא נענה, הובל למשטרת רחר' בות, שם בילה לילה במאסר. כאשר שוחרר, פנה לצירות הצי'ית, בקש לחזור למולדתו, אך הושב ריקם גם על ידי בני' עמה, שדרשו הסכמה בכתב מנשיא המדינה.

אנטון חזר למקורות, קיוה לקבל את תשר' בת הצירות במהרה. אך הזמן חלף ללא כל הודעה, עמו חלפו גם 30 ימי האולטימטום. אדם לבוש אורחית הופיע בדיוק ביום ה' קבוע, שאלו: "מה אתה עדיין עושה כאן?" אנטון ענה כי אין לו לאן ללכת, הסביר את מצבו, את הקשר שלו עם הצירות. האדם שלח מבט חוזר לעברו, נתן לו ארכה של חודש נוסף לעזוב את הארץ. לבסוף אחו' בנרמיק אקדחה, איים: "ואם או לא תצא, זה ידבר". נבון ונדהם מיהר אנטון לשוב ל' צירות הצי'ית. קבע כ' באם לא יתקשר עם זמן ארוך, יחפשו אחריו.

תוקף, הובא למשרד הרבנות, נתבקש לחתום על מסמך מסויים. גם כאן סירב לחתום, ל' אחר שנוכח לאון הוביליהו, הוא נאלץ לשמוע גיומים רבים, שהוטחו כלפיו, ביניהם: חמש שנים הצפויות לו בכלא באם יסרב לחתום. אנטון הובא לכלא תל-מונד, החל בבילוי של חדשים רבים בתנאי בידוד מיסורים, קרן אור היחידה פגש: מנהל מדור האסירים, שירות בתי הסוהר, דוד רודי, שבא לעזרתו, העבירו למחנה רמלה, מקום שם הוטב לו הרבה, אף כי ישב כשנה, אימץ לו כינוי: מרדכי איון הישראלי.

לא נולד ביפו לפני שבועיים החליט להתקשר עם עורך דין שמואל תמיר בתל' אביב, הסביר לו כי אין ברשותו פרוטה, עורך הדין, שראה חובה צבורית לעזור ל' נדרף, שלח מכתב אל שר המשטרה ומנהל בית הסוהר, דרש מהם לשתר את אנטון תוך 48 שעות, אחרת יפנה לבית הדין ה' עליון לצדק בירושלים. מכתב דומה שלח גם אנטון עצמו, נעזר על ידי פקיד בית ה' סוהר שתקק את מכתבו במכונת כתיבה. שש שעות לפני סיום המועד לעג לו ה' כתבו, הזכיר לו כי עוד מעט יעברו ארבי' עים ושמונה השעות. חיך אנטון ואמר: "הכה ישנן עוד שש עשות שלמות".

אותו יום הזומן אל המנהל, קיבל מידיו את צו השחרור. אולם למוד הנסיון, ירא היה לעזוב את הבית, ביקש את עורך דינו לבוא לקחתו.

אנטון לא ידע בדיוק, אותה שעה, מה יהיה גורלו. בכל מאודו רצה להשאיר בארץ, אליה התקשר, אותה החל לאהוב, למרות ה' רדיפה האכזרית שנערכה נגדו. עד היום יא יזע מדוע רדפוהו כל כך, מדוע עוללו לו כל זאת, האם יתכן כי חשדו בו שהיה מרגל? שאל את עצמו בזמנהו.

אנטון לעג לחשדות אלה. מימיו לא עסק בשטויות הקרויות פוליטיקה. הוא נטש את הייו הנוחים, הויע שנים בעבודות הקשות ביותר, אך החברה החדשה אליה סופת, הר' קיעה איתו, הוכיחה רק את ארישותו כלפי אותם הערכים למעגם היא נלחמת אלפי שנים.

פצוץ בנפשו, מדוכך, רחוק מהיקרים לו, נשאר אנטון קפלן בארץ. הסיבה האחת לסבלו, לדעתו: הוא לא נולד יהודי.

הווי

תיקו

בחצר הבית היפואי הרעוע, היה שתול עץ גואבה, שהשביע את תאבונו משפחת פרלי' מוטר משך שנים אחדות, לא השביע את רצו' נו העץ של השכן לעבור בשלום עם אופנועו אל מקום המחסה שהקים בחצר. באחד הימים, רתח על המדה, נטל משור וניסר את אחד מענפי התפארת של העץ הפורה.

בתה הצעירה (16) של משפחת פרלמוטר, שראתה את המעשה, גערה בשכן החצוף, הבטיחה כי יבוא על ענשו. התשובה שקב' לה היתה חד משמעית: "את זונה!" הנערה מהרה לחזור על מלת הגנאי בפני אמה, שהגישה מיד תלונה משפטית, דרשה להעמיד את השכן לדין.

ביום המשפט, כאשר התכוננו האם ובתה לנסוע לתל-אביב, נפגשו בשכן החצוף, קראו לעזמתו: "אינך שונה מסמוכה!" הגבר, שנפגע, איים לתבוע את משמיצתו לדין, אלא אם כן — — — התוצאה: איש מהצדדים לא הופיע אותי יום אבחה, התיק בוטל.

רומנים

